

Motion till riksdagen 2024/25:281

av **Mathias Bengtsson (KD)**

Elevers rätt till inackorderingstillägg

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inackorderingstillägg för gymnasieelever och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Idag skiljer det sig om man får inackorderingstillägg eller ej beroende på om det är en kommunal huvudman eller en fristående huvudman för den valda gymnasieskolan.

Kommunerna hanterar bidrag när det gäller de kommunala gymnasieskolorna och CSN, Centrala studiestödsnämnden, hanterar bidragen när det gäller fristående skolor. Får man avslag från CSN, Centrala studiestödsnämnden, kan man överklaga beslut till Överklagandenämnden men sen är det stopp. Det ska vara samma regler som gäller för de elever som väljer att gå på friskolor som på de kommunala skolorna.

En statlig utredning, SOU 2020:33 Förslag om finansiering och resursfördelning i gymnasieskolan, har tagit upp denna fråga. I det system som råder lämnas stöd till inackordering som utgångspunkt till elever vid en gymnasie- eller gymnasiesärskola med offentlig huvudman. Elever i andra skolor kan få statligt inackorderingstillägg.

Vid vilken skola eleven studerar påverkar därför om eleven kan få stöd och till vilket belopp. Dessutom ser stödet olika ut i olika kommuner. Av utredningen framgår att kommunalt stöd till inackordering kan, till skillnad från statligt stöd, ofta lämnas även om motsvarande utbildning finns på elevens hemort. Elever har därför möjlighet att välja bort en utbildning på hemorten, men bara om de vill läsa samma utbildning på en skola med offentlig huvudman på en annan ort. En elev som vill välja bort en utbildning på hemorten och i stället läsa samma utbildning vid en fristående skola på en annan ort kan inte få statligt inackorderingstillägg.

Skolor med offentliga och enskilda huvudmän har därför inte likvärdiga villkor i detta avseende. Stödet till inackordering syftar till att undanröja geografiska hinder för utbildning. I dag finns i praktiken ett statligt stöd och 290 olika kommunala stöd. Studiehjälpsutredningen föreslog att staten genom CSN skulle ha det samlade ansvaret

för stödet till inackordering, något som flertalet remissinstanser tillstyrkte, bland annat CSN, Folkbildningsrådet, Lärarförbundet, Skolverket och Stockholms stad.

Det nuvarande systemet innebär olika villkor för olika elever och olika skolhuvudmän. Det är ett komplext system, där rätten till stöd är svår att förutse och beslut om stöd kan uppfattas som godtyckliga. Utredningen föreslog att kommunernas ansvar för stöd till inackordering ska föras över till CSN som därmed får det samlade ansvaret för stödet till inackordering. Förslaget bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Kristdemokraterna anser att utredningens förslag är bra och bör genomföras. Det finns en skevhet i systemet för inackorderingstillägg och därför behöver regeringen verka för en likvärdig behandling av elevers rätt till inackorderingstillägg, oaktat vilken huvudman den valda gymnasieskolan har. Det bör ges regeringen tillkänna.

Mathias Bengtsson (KD)